

Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1

Lazarská 4/10
121 26 Praha 2

Oznamovatelka: **Transparency International – Česká republika, o.p.s.**
Sokolovská 260/143
180 00 Praha 8
IČO: 27215814
e-mailová adresa: posta@transparency.cz
ID datové schránka: **8vzj3s2**

Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že mohlo dojít ke spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), příp. písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Jednou

*Přílohy: Dokument ze dne 10. ledna 2020
Dokument ze dne 13. ledna 2020 o povolební situaci na Tchaj-wanu
Dokument ze dne 14. ledna 2020 o vztazích mezi městy Praha a Šanghaj*

Odesláno prostřednictvím systému datových schránek

I.

Transparency International – Česká republika, o. p. s. (dále jen „Oznamovatelka“) je nevládní nezisková organizace zabývající se dlouhodobě problematikou korupce a hospodárného nakládání s veřejnými rozpočty. V rámci svých aktivit se Oznamovatelka dozvěděla o skutečnostech, které nasvědčují tomu, že mohlo dojít ke spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), případně písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), případně jiných trestných činů. Podezřelým je především **Ing. Vratislav Mynář**, narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], vedoucí Kanceláře prezidenta republiky (dále jen „KPR“), eventuálně další osoby zúčastněné na níže popsaném jednání.

II.

Dne 13. ledna 2020 přijala KPR dokument od Velvyslanectví Čínské lidové republiky v České republice (dále jen „Velvyslanectví ČLR“), který je datován k 10. lednu 2020 a nenese žádný specifický název nebo uvození, které by objasňovalo jeho účel či bližší okolnosti jeho vzniku (dále jen „Dokument“).

Obsahem Dokumentu je několik bodů popisujících tzv. politiku jedné Číny, vztahy mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou na politické a ekonomické úrovni a postoj a případné kroky Čínské lidové republiky, pokud by se uskutečnila oficiální návštěva státu Tchaj-wan, úředním názvem Čínské republiky (dále jen „Tchaj-wan“), plánovaná na konec února 2020 tehdejší předsedou Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“), panem Jaroslavem Kuberou.

Důkaz: Dokument ze dne 10. ledna 2020

III.

Dne 14. ledna 2020 se uskutečnilo setkání prezidenta republiky Miloše Zemana, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Radka Vondráčka a předsedy Senátu Jaroslava Kubery.

Na tomto setkání byl dle zjištění zpravodajského serveru Aktuálně.cz Jaroslavu Kuberovi předán Dokument společně s doprovodnými materiály vypracovanými KPR, resp. ředitelem zahraničního odboru KPR Rudolfem Jindrákem.¹

Dne 17. ledna 2020 proběhly v Kongresovém centru v Praze oslavy čínského Nového roku, jichž se zúčastnil i Jaroslav Kubera.² Podle jeho rodinných příslušníků měl Jaroslav Kubera zřejmě v tento den schůzku s několika občany Čínské lidové republiky, po níž se nenacházel v dobrém psychickém rozpoložení (měl dle vyjádření rodinných příslušníků „velké starosti“).³

¹ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/za-navstevu-tchaj-wanu-budete-platit-kubera-si-z-hradu-prine/r~3602b9ba51a711eaa5e40cc47ab5f122/>

² <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nefotit-Kubera-Sakra-proc-Oslava-cinskeho-noveho-roku-Zpovidali-jsme-Filipa-i-Zahradila-610395>

³ https://www.denik.cz/z_domova/cina-tchajwan-zeman-kubera2020.html

Dne 20. ledna 2020 Jaroslav Kubera zemřel, nicméně všechny výše popsané materiály zveřejnil Senát dne 25. února 2020 na svých webových stránkách Senát. Nově zvolený předseda Senátu Miloš Vystrčil též sdělil, že materiály byly nalezeny v tašce Jaroslava Kubery po jeho úmrtí⁴, což potvrdil zpravodajskému serveru Novinky.cz též vedoucí kanceláře předsedy Senátu.⁵ Zároveň v totožném článku však ředitel zahraničního odboru KPR Rudolf Jindrák sdělil, že se Dokument k jeho rukám nedostal a že nevykazuje znaky oficiální komunikace.

V závěru měsíce února následně vedoucí KPR Vratislav Mynář v doprovodu dalších osob (Martin Nejedlý, Jaroslav Tvrdík) uskutečnil cestu do Čínské lidové republiky za účelem setkání s některými vysokými představiteli Čínské lidové republiky (např. s vicepremiérem Chu Čchun-chuim) a rozvíjení spolupráce s Čínskou lidovou republikou.⁶

Dne 30. března 2020 informoval zpravodajský server Deník N o tom, že Dokument mohl vzniknout na základě iniciativy a žádosti vedoucího KPR Vratislava Mynáře.⁷ Za tímto účelem měla proběhnout schůzka Vratislava Mynáře se zástupcem čínského velvyslance Čang Ťien-mina následovaná telefonním hovorem.

V článku dále mj. stojí, že: „Kancelář prezidenta republiky si od čínské strany vyžádala (informace), jak bude reagovat, když předseda Senátu pojedje (na Tchaj-wan),“ popsal zdroj Deníku N. Že vznik dopisu skutečně inicioval Hrad, potvrdili celkem tři velmi dobře informovaní lidé z diplomacie, okolí premiéra i z blízkosti čínské ambasády.

*Důkaz: Dokument ze dne 13. ledna 2020 o povolební situaci na Tchaj-wanu
Dokument ze dne 14. ledna 2020 o vztazích mezi městy Praha a Šanghaj*

IV.

Funkce KPR a pozici vedoucího KRP a jeho pravomoci stanoví zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKPR“). V něm se mj. uvádí, že:

§ 1

- (1) Zřizuje se Kancelář prezidenta republiky (dále jen "Kancelář").
- (2) Kancelář je rozpočtovou organizací se samostatnou kapitolou ve státním rozpočtu České republiky.

§ 2

- (1) Kancelář zajišťuje obstarávání věcí spojených

⁴ https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?ke_dni=14.4.2020&O=12&id=2910&from=M

⁵ <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/sef-zahranicniho-odboru-hradu-pochybuji-ze-vyhruzny-dopis-pro-kuberu-je-pravy-40314129>

⁶ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/kancler-prezidenta-milos-zeman-vratislav-mynar-cina-pekingsky-vicepremier-chu-cchun-chuem.A200227_153216_domaci_lre
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/mynar-o-tajne-vyprave-meli-nas-za-darebaky-ale-srovnali-jsme-vztahy-s-cinou-94119?seq-no=1&dop-ab-variant=&source=clanky-home>
<https://news.cgtn.com/news/2020-02-27/China-values-ties-with-Czech-Republic-amid-COVID-19-outbreak-QqIBvcure/index.html>

⁷ <https://denikn.cz/329631/jak-vznikl-vyhruzny-dopis-kuberovi-u-cinske-ambasady-ho-objednal-hradni-kancler-mynar/#>

a) s výkonem pravomocí prezidenta republiky stanovených Ústavou České republiky, ústavními zákony a zákony,

b) s protokolárními povinnostmi a veřejnou činností prezidenta republiky.

(2) Kancelář ze svého rozpočtu vyplácí rentu a víceúčelovou paušální náhradu bývalému prezidentu republiky a zajišťuje vozidlo s řidičem i bez něho k osobní dispozici, a to v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

...

§ 4

(1) V čele Kanceláře je vedoucí Kanceláře, kterého jmenuje a odvolává prezident republiky.

Jak je z výše uvedeného patrné, pravomoci samotné KPR, resp. jejího vedoucího, jsou stanoveny v návaznosti zejména na pravomoci a faktickou činnost prezidenta republiky. V ostatním se KPR řídí buď dalšími zákony (např. zákonem o rozpočtových pravidlech), nebo obecnými principy platnými pro postupy orgánů veřejné správy vyjádřenými např. v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pravomoci prezidenta republiky lze rozdělit na tzv. výlučné a na ty, které vyžadují kontrasignaci předsedy vlády nebo jiného pověřeného člena vlády dle čl. 63 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava ČR“).

Prezident republiky tedy může dle zmíněného ustanovení, vybaven kontrasignací, např. zastupovat stát navenek, což právě mezi jiným zajišťuje KPR. Avšak cíle sledované takovou činností KPR jistě nesmí vybočit z legálního rámce daného zákony České republiky.

V.

Oznamovatelka v tuto chvíli bere jako prokázané nebo alespoň nanejvýš pravděpodobné, že Dokument vznikl v rámci Velvyslanectví ČLR a že k jeho vytvoření došlo na základě žádosti či podobné iniciativy vedoucího KPR Vratislava Mynáře, přestože i tyto skutečnosti mohou být předmětem dalšího prověřování, a to s cílem ovlivnit další kroky, resp. výkon funkce tehdejšího předsedy Senátu Jaroslava Kubery. Není ovšem jasné, zda k popsanému jednání dostal vedoucí KPR pokyn od prezidenta republiky, či nikoliv, nicméně jistě nedošlo pro takové jednání ke kontrasignaci předsedou vlády nebo jiným pověřeným členem vlády.

Ať už tedy jednal vedoucí KPR na příkaz prezidenta republiky Miloše Zemana, či jednal z vlastní iniciativy, existuje důvodné podezření, že tímto jednáním naplnil skutkovou podstatu trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) TZ, neboť vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím ZKPR anebo Ústavě ČR. Taktéž připadá v úvahu naplnění skutkové podstaty trestného činu dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. b) TZ tím, že Vratislav Mynář svou pravomoc danou ZKPR překročil.

VI.

V první řadě je nutno říci, že prezident republiky obecně svou funkci vykonává dvěma způsoby:

- a) **přesně vymezenými ústavními a zákonnými pravomocemi** (ať už výlučnými, nebo vyžadujícími kontrasignaci), kdy zasahuje do právní situace určité osoby (potvrzují se nebo mění její práva a povinnosti);

- b) **chováním a jednáním v rámci naplňování svých subjektivních práv v rámci dalších zákonů** (např. navrhováním kandidátů ke jmenování do určitých ústavních institucí, iniciací řízení před Ústavním soudem apod.).

K oběma činnostem jistě může využívat aparát KPR daný mu podle ZKPR. V dané situaci nelze s jistotou určit, do které z výše uvedených kategorií by spadala komunikace s Velvyslanectvím ČLR za účelem vytvoření Dokumentu.

Ad a) Pokud by se jednalo o podřazení jednání prezidenta republiky, resp. vedoucího KPR pod písm. a), tedy výkon ústavních a zákonných pravomocí prezidenta republiky (zejména pak podle čl. 63 odst. 1 písm. a) Ústavy ČR, který hovoří o zastupování státu navenek), což vzhledem k povaze Dokumentu není vyloučeno, byla by nutná kontrasignace předsedy vlády nebo pověřeného člena vlády, ke které ovšem nedošlo. **Vedoucí KPR Vratislav Mynář jednal tedy buď z vlastní iniciativy a zcela tedy postrádal jakýkoliv titul k danému kroku, nebo na pokyn prezidenta republiky, avšak bez dostatečných podkladů (kontrasignace), čehož si musel být vzhledem ke svému postavení a své funkci zcela jistě vědom.**

Ad b) V případě, že by se jednání prezidenta republiky, resp. vedoucího KPR subsumovalo pod písm. b), tedy výkon subjektivních práv prezidenta republiky, což též může být přijatelná varianta, nebyla by nutná kontrasignace předsedou vlády nebo jím pověřeného člena vlády, avšak je potřeba zkoumat, zda k takovému kroku existuje opora v jiných právních předpisech. Žádný zákon ani jiný právní předpis detailně nehovoří o tom, za jakých okolností a jakým způsobem může prezident republiky komunikovat s představiteli jiných států. Určité vodítko lze najít v ustanovení § 2 odst. 1 ZKPR, kde stojí, že: *Kancelář zajišťuje obstarávání věcí spojených ... b) s protokolárními povinnostmi a veřejnou činností prezidenta republiky.* To pak je zcela v souladu s pravomocemi prezidenta zejm. dle čl. 63 Ústavy ČR. **Vedoucí KPR Vratislav Mynář však opět, ať už jednal na pokyn prezidenta republiky, nebo z vlastní iniciativy, postrádá pro své kroky zákonné oprávnění, protože Dokument nelze zcela jistě v první řadě považovat za oficiální a za související s protokolárními povinnostmi a veřejnou činností prezidenta republiky.**

VII.

Oznamovatelka je dle popsaných skutečností přesvědčena o existenci důvodného podezření, že vedoucí KPR Vratislav Mynář svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby minimálně ve stadiu pokusu tím, že jako představitel KPR, tedy orgánu veřejné moci, u představitelů Velvyslanectví ČLR inicioval vznik Dokumentu, který byl nebo měl být použit k ovlivnění výkonu funkce tehdejšího předsedy Senátu Jaroslava Kubery, což mu mohlo způsobit jinou závažnou újmu, ale především mohlo zajistit neoprávněný prospěch jak samotnému vedoucímu KPR Vratislavu Mynářovi, tak dalším osobám ve vztahu k jejich podnikatelským aktivitám (Martin Nejedlý, Jaroslav Tvrdlík). Jak známo totiž, podnikatelské zájmy a aktivity jmenovaných osob, ale i jiným českých podnikatelských subjektů, jsou v Čínské lidové republice značné. Samotný Dokument uvádí, že „*Čína se již stala největším zahraničním trhem pro mnohé české společnosti jako jsou Škoda Auto, Home Credit Group, Klavíry Petrof a další.*“. Čínská lidová republika popírá legitimitu státu Tchaj-wan a prohlašuje Tchaj-wan za svou součást, bez ohledu na to, že jeho území nikdy nezískala. Zároveň ČLR postihuje státy a jejich představitele, kteří Tchaj-wan oficiálně navštíví či s Tchaj-wanem diplomaticky či

podnikatelsky komunikují a spolupracují, když postih může spočívat mj. v odvetných restriktivních diplomatických, ekonomických a podnikatelských opatřeních vůči takovýmto státům či jejich podnikatelským subjektům. Pokud by došlo k plánované cestě Jaroslava Kubery na Tchaj-wan, zcela jistě by ČLR zareagovala nedemokratickými, diktátorskými kroky v podobě restrikcí vůči českým podnikatelům. Tyto odvetné kroky jsou pak přímo uvedeny v samotném Dokumentu, a to výhružným tónem: „České podniky, které mají ekonomické zájmy v Číně, budou muset za návštěvu Tchaj-wanu předsedou Kuberou platit.“.

VIII.

Objektem trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby je zájem státu na řádném výkonu pravomoci úředních osob, který je v souladu s právním řádem, a na ochraně práv a povinností fyzických a právnických osob.

Vedoucí KPR je bezpochyby úřední osobou podle ustanovení § 127 TZ.

K naplnění skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby je zapotřebí úmyslného zavinění, což z jednání a z postavení vedoucího KPR bezpochyby vyplývá, pokud oslovil Velvyslanectví ČLR za účelem vzniku Dokumentu. Též je naplněn znak pohnutky (úmysl způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu, opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch), jelikož není nutné, aby ke škodě, újmě nebo vzniku neoprávněnému prospěchu skutečně došlo.

Vedoucí KPR vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, kterým může být Ústava ČR (ve smyslu chybějící kontrasignace) nebo ZKPR (ve smyslu opatření si neoficiální cestou, viz vyjádření Rudolfa Jindráka výše, dokumentu překračujícího rámec protokolární a veřejné činnosti prezidenta republiky). V tomto smyslu je potřeba zdůraznit, že na trestnost jednání, jehož podstatou je výkon pravomoci odporující jinému právnímu předpisu, nemá podle ustálené judikatury⁸ vliv souhlas nadřízeného orgánu ani nadřízené osoby.

IX.

Oznamovatelka na základě shora uvedeného žádá orgány činné v trestním řízení, aby jednak prověřily, zda došlo k jednání samotnému, tedy iniciaci vzniku Dokumentu ze strany vedoucího KPR Vratislava Mynáře, a jednak posoudily, zda předmětně jednání naplňuje znaky trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, případně jiných trestných činů.

V souladu s ustanovením § 158 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, Oznamovatelka žádá, aby byla v zákonem stanovené lhůtě

⁸ ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012. § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby. S. 3148: „Úřední osoba, která s úmyslem způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch překročí svoji pravomoc [§ 329 odst. 1 písm. b)], se nemůže stát beztrestnou jen proto, že nadřízený orgán, do jehož pravomoci jinak věc patří, dodatečně její konání schválil anebo s ním vyslovil souhlas, ledaže by vzhledem k okolnostem případu nešlo o případ společensky škodlivý a bylo třeba uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe (§ 12 odst. 2). Jestliže úřední osoba s úmyslem způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svoji pravomoc způsobem odporujícím zákonu [§ 329 odst. 1 písm. a)], schválení nebo souhlas nadřízeného orgánu s jednáním úřední osoby nepřichází vůbec v úvahu – srov. R 43/1978.“

jednoho měsíce vyrozuměna o tom, jak bylo s tímto oznámením naloženo.

V Praze dne 24. 4. 2020

.....
Transparency International – Česká republika, o. p. s.
David Ondráčka
ředitel